

POVISCHE SCHOENEN

Eenakter voor twee vrouwen

door

HANS KUYPER

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **POVISCHE SCHOENEN** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **HANS KUYPER** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **2** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

INLEIDING

Dit stuk is geschreven voor Annette Brinkman en Marene Kok, twee speelsters van ATG in Assendelft. Het beleefde zijn première op het eenakterfestival van het Zaanse Centrum voor het Amateurtoneel, in De Kwaker te Westzaan op 12 februari 1994. De nogal uitvoerige regie-aanwijzingen zijn een resultaat van het repetitieproces zoals ik dat met de speelsters door-lopen heb. Maar niets is zo veranderlijk als het theater, en ik hecht er waarde aan hier te stellen dat iedere regisseur (m/v) vrij is met mijn tekst te doen en laten wat hem (m/v) goeddunkt.

Het is misschien wel van belang te weten dat dit stuk geworteld is in een thema waar ik me al langer mee bezig houd (en zal bezig houden). Ooit schreef ik een monoloog, 'Teddy', die losjes gebaseerd was op de persoon van Ted Bundy, de Amerikaanse vrouwenmoordenaar. Een tijdje geleden ben ik begonnen die (korte) monoloog uit te bouwen tot een avondvullend stuk, waarin onder andere ook slachtoffers aan het woord komen. In dat stuk heten die nog 'nummer 32' en 'nummer 33'. Hier hebben ze namen gekregen die verwijzen naar de Griekse oudheid en 'Zeg 's Aaa'.

Ik hou erg van Cassandra's taalgebruik. Mijns inziens is haar gevloek van wezenlijke betekenis, gezien haar opvoeding. De koosnaam 'Gilette' is, behalve luguber, ook een verwijzing naar het Syndroom van Gilles de la Tourette. Mocht, in een bepaalde omgeving, het rode potlood van de censor onontkoombaar blijken, dan leg ik me daarbij neer. Weliswaar met bloedend hart, maar inhoud gaat boven vorm.

Een ieder veel succes! Memento mori!

In het donkere theater speelt een speeldoosje het thema uit 'Romeo en Julia'. Langzaam komen de lichten op en kunnen we zien. We zijn in het voorgeborchte van de hel - of de hemel - daar ben je nu eenmaal nooit helemaal zeker van. In ieder geval zijn Wiep en Cassandra dood en hebben ze verder weinig meer te doen. Het geheel heeft nog het meest van een wachtkamer, er staat een thermosfles met wat plastic bekertjes, er liggen tijdschriften en een paar spelletjes, waaronder 'Mensch, erger je niet'. We horen een klok tikken en de dames lezen de krant. Op die van Wiep staat met grote letters: 'Weer een lijk!', Cassandra's krant voert de kop: 'Wereldvrede?' Het is enige tijd stil. Dan slaat Cassandra wat luidruchtig, een bladzijde om en Wiep ergert zich duidelijk.

Kassandra: Neem mij godverdomme vooral niet kwalijk, zeg. *(nu beiden hun krant hebben laten zakken, zien we dat ze nogal toegetakeld zijn: in Cassandra's hals zit een diepe, bloederige snee, en in Wieps kleding zitten op meerdere plaatsen bloedvlekken, alsof ze in stukken gezaagd is)*

Wiep: Daar gaat het niet om.

Kassandra: In dat geval heb ik niks gezegd. *(duikt weer achter haar krant)* Kolere. *(dat moet Wiep even laten bezinken, maar nu het ijs dan toch gebroken is, besluit ze haar hart te luchten)*

Wiep: Je straalt iets ontzettend negatiefs uit.

Kassandra: Er is dan ook weinig om blij mee te zijn.

Wiep: *(als op een assertiviteitstraining)* Ik heb er last van.

Kassandra: Hou nog maar even vol. Kut.

Wiep: Je zou op z'n minst een wat vrolijker gezicht kunnen trekken. Er is dan misschien wel niets om blij mee te zijn, maar een chagrijnige kop lost ook niks op, en ik heb er last van. Al een hele tijd.

Kassandra: Sorry, schat. *(Kassandra slaat opnieuw met veel misbaar een blad om. Wiep zwijgt. Ontdekt dan de thermosfles en de bekertjes en gaat aan het rommelen)*

Kassandra: Is leeg.

Wiep: *(schrikt)* Wat?

Kassandra: Dat kolere ding is leeg.

Wiep: O.

Kassandra: Ik heb het net al geprobeerd, maar er zit geen druppel in. *(Kassandra vouwt boos haar krant op en smijt hem op de vloer naast haar stoel. Blijkbaar geeft ze zich gewonnen voor de situatie - er zal gepraat worden)* Dat deugt dus ook al niet. Een pokkezooi is het hier, een kutbende. Niks klopt, je verveelt je de kolere en ik heb al die tijd geen idee wat ik hier eigenlijk geacht word te zitten doen.

Kut.

Wiep: Ja, nou. We moeten maar afwachten. Er zal wel iemand komen.

Kassandra: En ik heb geen idee hoe laat het is.

Wiep: Er is een klok.

Kassandra: *(vermoeid)* Néé, er is géén klok! *(Wiep steekt een vinger in de lucht en laat hem triomfantelijk heen en weer gaan op de maat van het tikken van de klok. Kassandra haalt haar neus op)*

Kassandra: *(geïrriteerd)* Je hoort een klok tikken, maar er is géén klok, verdomme! *(Wiep zoekt met haar ogen het vertrek af. Laat dan verbaasd haar vinger zakken)*

Wiep: Nee, inderdaad. Wat merkwaardig.

Kassandra: Dat is helemaal niet merkwaardig, het is gewoon om te pesten. Net zoals alles hier. Klote. *(Wiep schenkt een bekertje koffie uit de thermosfles en houdt dat Kassandra voor)*

Wiep: Koffie?

Kassandra: Graag. *(Kassandra realiseert zich dat de thermosfles zich op miraculeuze wijze heeft gevuld en smijt haar koffie boos op de vloer)*

Kassandra: Ik word er schijtziek van. Ik word er echt helemaal gek van, van die toestanden hier.

Wiep: Nou, rustig maar. Blijf maar rustig, dan krijg je een nieuw bakje. Koffie is goed.

Kassandra: Dat prehistorische geduld van jou begint me nu al de keel uit te hangen, verdomme. Hou op met dat gezeik.

Wiep: Blijf maar kalm. *(Kassandra gromt wat, maar ziet de waarheid van Wieps opmerking in. Ze pakt haar krant en leest de voorpagina)*

Kassandra: 'Wereldvrede?'

Wiep: Daar heb ik iets over gelezen.

Kassandra: *(geïrriteerd)* Ja, dat staat hier.

Wiep: Nee, vroeger. Toen ik - nou ja, je weet wel. *(Wiep schenkt voor zichzelf een bekertje koffie in)* Je weet 't zeker?

Kassandra: Nee, ik hoef niks. *(Wiep geniet van haar koffie. Er valt een korte stilte)*

Wiep: Wereldvrede, dat willen we allemaal wel.

Kassandra: Ach welnee.

Wiep: Alle gewone mensen willen vrede. Dat weet ik zeker. Misschien dat er grote mannen zijn die het liever niet hebben, dat kan best, maar alle gewone mensen, zoals jij en ik, die willen vrede. Dat zie je aan Kerstmis. Dat is er omdat iedereen zo graag vrede wil. Met Kerstmis is het altijd een beetje vrede. *(Kassandra sluit vermoeid de ogen, maar Wiep geeft het nog niet op)* In de Eerste Wereldoorlog stopten ze met vechten op kerstochtend, weet je dat? De Duitsers

zetten allemaal kerstboompjes op de rand van de loopgraven, en de Engelsen dachten natuurlijk, hé, wat doen ze nou, maar die vonden dat toen ook een leuk idee, en toen zetten ze ook kerstboompjes neer. *(grote slok koffie)* Waar zouden ze die eigenlijk zo gauw vandaan gehaald hebben? Maar toen vierden ze Kerstmis, en ze hebben tegen elkaar gevoetbald. Dat waren ook gewone mensen.

Kassandra: *(staat gedecideerd op, hangt haar jasje over de stoelleuning en neemt, achter de stoel, een Perry Mason-achtige houding aan)* Een paar puntjes. Ten eerste: ik ben geen gewoon mens. Jij misschien wel, maar ik niet. Ten tweede: op 27 december knalden ze daar aan het front gewoon weer als vanouds op elkaar. *(extra agressief, en terug op de stoel)* Ten derde: de kerstboompjes heb je erbij verzonnen. En ten vierde: die voetbalwedstrijd hebben de Engelsen later overgespeeld. Tijdens een stormloop. Bij wijze van grap. Alleen de bal heeft het overleefd. Ik hoef die kutverhaaltjes niet, en ik begrijp niet wat ie in je zag. *(Wiep hoort het hele betoog een beetje beledigd aan, maar de laatste opmerking brengt haar in verwarring en ze vergeet haar aanvankelijke boosheid)*

Wiep: Wat bedoel je?

Kassandra: Ik begrijp niet wat Teddy in een trut als jij gezien heeft. *(Wiep is verbijsterd. Kassandra komt haar te hulp)* Ik zit hier al wat langer, schat. Kijk maar 's in die Libelle daar. *(Wiep pakt een oude Libelle van de stapel tijdschriften en bladert erin. Ze kan haar ogen niet geloven)*

Wiep: Hoe kan dat nou?

Kassandra: Dat is nou het enige leuke hier. Tenminste, in het begin. Het verveelt gauw. Je kan er toch niks meer aan doen.

Wiep: Is dat Teddy? Ik kan het niet goed zien.

Kassandra: Als je een close-up wil, dan moet je even met de bladzij wapperen. Het wijst zich vanzelf. *(Wiep wappert met de bladzij, kijkt en schrikt)*

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto